

Soortenbescherming

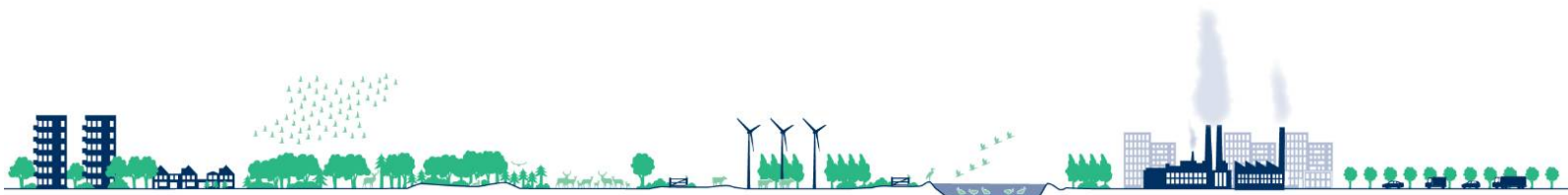
Stibbe

12 januari 2017



Opbouw en inhoud van hoofdstuk 3 Wnb

- **§3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn**
- **§3.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn**
- **§3.3 Beschermingsregime andere soorten**
- §3.4 Schadebestrijding en faunabeheer
- §3.5 Jacht
- §3.6 Gebruik van middelen voor het vangen en doden van dieren
- §3.7 Overige bepalingen t.a.v. in het wild levende dieren en planten
- §3.8 Handel in en bezit van dieren en planten



Drie kernvragen

Vraag 1: Komen er beschermde soorten voor in het plangebied? Belang van deskundigenonderzoek!

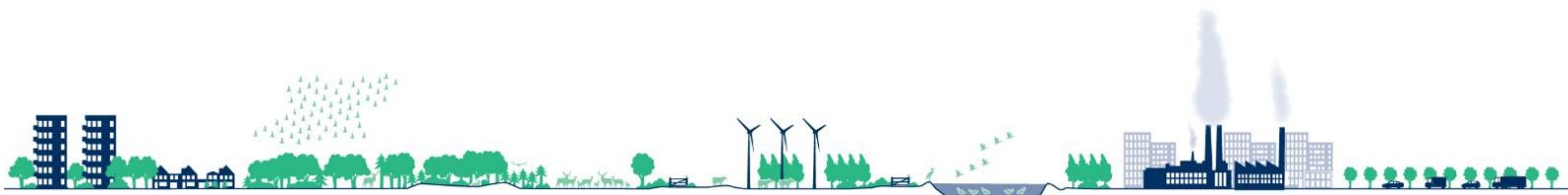
Vraag 2: Overtreed ik een verbodsbepaling?

Vraag 3: Kan ik ontheffing krijgen van een verbodsbepaling?

Het antwoord op de vragen verschilt per (beschermingsregime voor) soort:

1. Vogels (§3.1)
2. Habitatrichtlijn soorten (en verdrag Bern/Bonn) (§3.2)
3. Nationaal beschermende soorten (§3.3)

De Wet natuurbescherming geeft per soort de verboden en ontheffingsmogelijkheden.

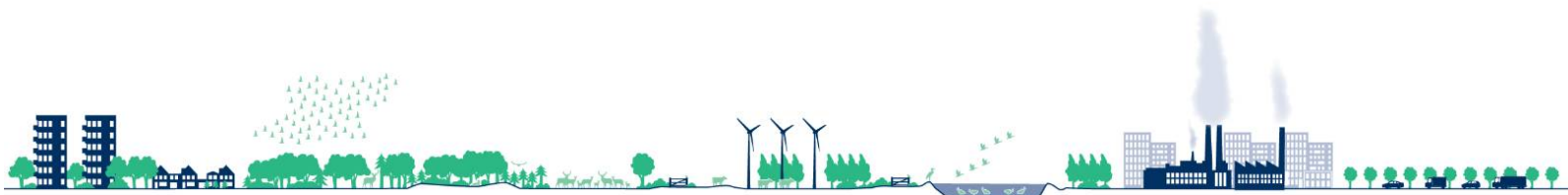


Kernvraag 1

Komen er beschermde soorten voor in het plangebied?

Inventarisatie nodig door:

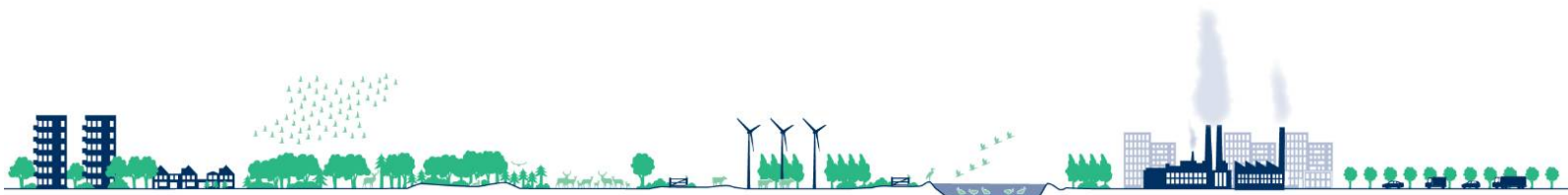
- deskundige
- op het goede moment



Kernvraag 1

Handige hulpmiddelen:

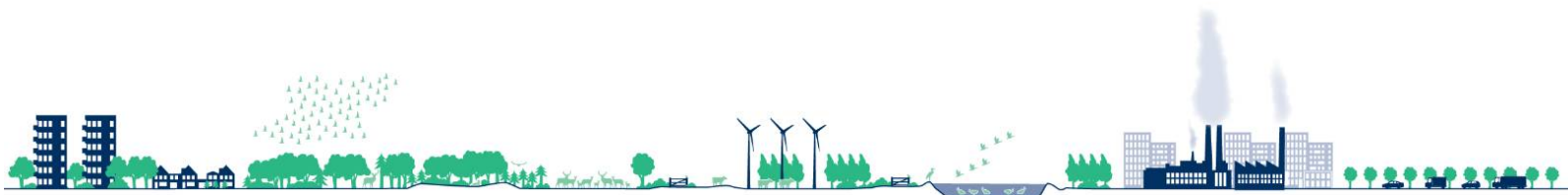
- Soortendatabase:
<http://minez.nederlandsesoorten.nl/soorten>
- Soortenstandaarden:
<http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/flora-en-faunawet-ffw/ontheffing-vrijstelling/soortenstandaard>
- Nationale Databank Flora- en fauna
<http://www.ndff.nl/>



Kernvraag 2

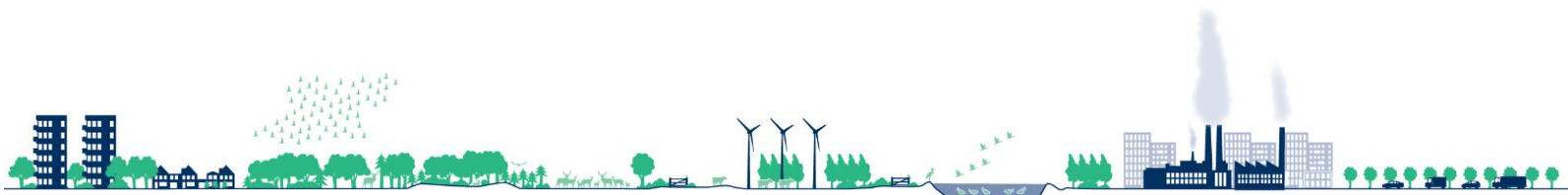
Vraag 2: Overtreed ik een verbodsbepaling?

- Wat is verboden?
- Overtreed ik een verbodsbepaling?
- Kan ik overtreding voorkomen?



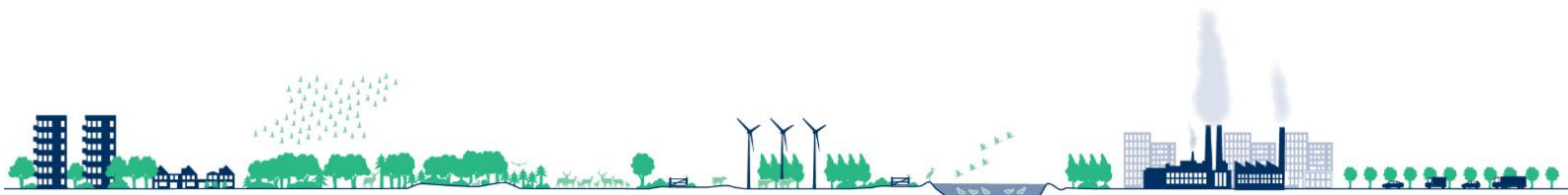
De verboden voor vogels (art. 3.1 Wnb)

1. Het is verboden **opzettelijk** van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn **te doden of te vangen**.
2. Het is verboden **opzettelijk nesten, rustplaatsen** en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid **opzettelijk te storen**.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing **niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding** van de desbetreffende vogelsoort.



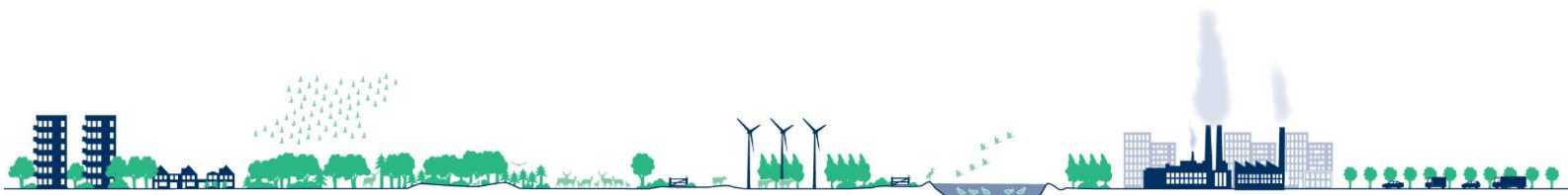
De verboden voor Habitatrictlijnsoorten (art. 3.5)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de **Habitatrictlijn**, bijlage II bij het **Verdrag van Bern** of bijlage I bij het **Verdrag van Bonn**, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrictlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.



De verboden voor nationale soorten (art. 3.8)

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. (...)
2. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.”

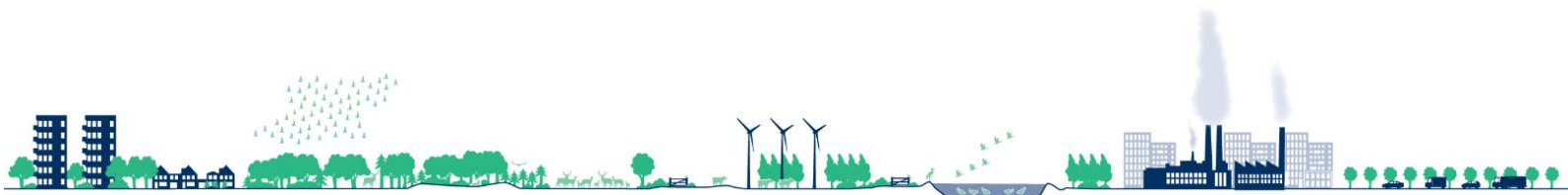


Verschillen met verbodsbepalingen Ffw

- Onderscheid per soort
- Verboden zijn (vrijwel letterlijk) overgenomen uit de richtlijnen
- Beperkt tot opzettelijke handelingen (voorwaardelijk opzet)
- Verstoringsverbod beperkt tot storing die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding

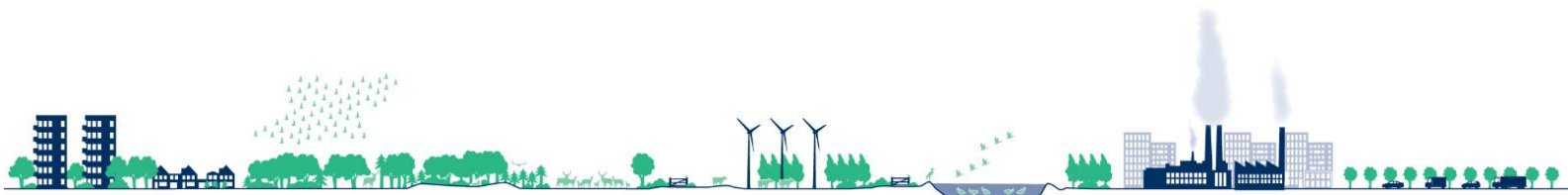
Gevolg:

- Minder vaak sprake van overtreding verbodsbepalingen, dus minder vaak ontheffing nodig (?)



Het voorkomen van overtreding

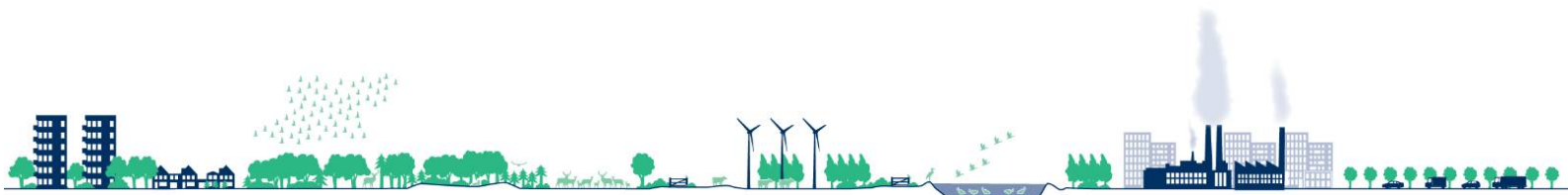
1. Hebben activiteiten effecten op de beschermde soorten?
2. Kunnen er **mitigerende maatregelen** worden getroffen?
 - Zorgen de maatregelen ervoor dat er daadwerkelijk geen verboden worden overtreden?
 - Locatiekeuze, inrichting locatie: voorkomen verlies waardevolle natuur;
 - Keuze moment waarop gewerkt wordt: buiten voortplantingsseizoen / winterslaap;
 - Volgorde werkzaamheden: van binnen naar buiten;
 - Maatregelen vooraf: broedkasten, compensatiekreek, tochtgaten, let op dit moet wel “werken”, de dieren moeten daadwerkelijk verhuisd zijn;
 - Monitoring: bij twijfel ingrijpen /hand aan de kraan.



Ontheffingverlening en gedragscodes

Als het overtreden van een verbodsbepaling niet kan worden voorkomen dan:

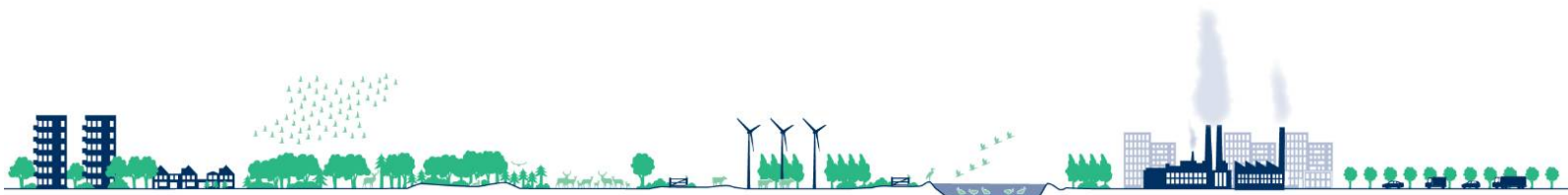
- kunnen **Gedeputeerde Staten ontheffing** verlenen van de verboden,
- kan soms gebruik gemaakt worden van een **gedragscode**.



Artikel 3.3 Ontheffing voor vogels

Gedeputeerde Staten kunnen **ontheffing** verlenen van de verboden, mits

1. Geen andere bevredigende oplossing
2. Limitatief genoemde (Vogelrichtlijn)gronden:
 1. volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 2. veiligheid van het luchtverkeer;
 3. belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 4. flora of fauna;
 5. onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
3. Geen verslechtering van de staat van instandhouding van de vogelsoort



Artikel 3.8 Ontheffing voor Habitatrictlijn soorten

Gedeputeerde Staten kunnen **ontheffing** verlenen van de verboden, mits:

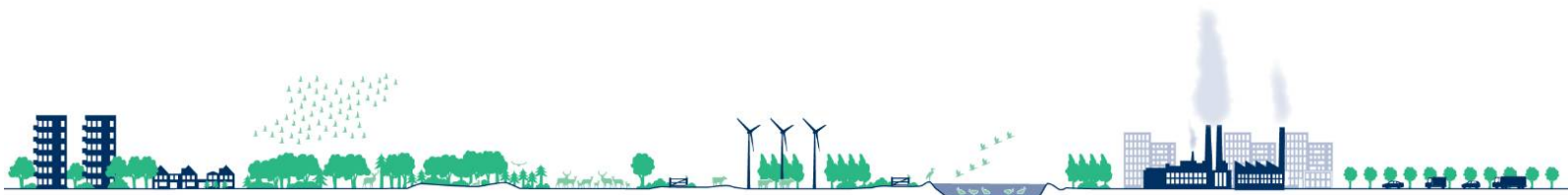
1. Geen andere bevredigende oplossing
2. Limitatief genoemde (Habitatrictlijn)gronden:
 1. bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 2. voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 3. belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 5. onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben
3. Geen afbreuk aan een gunstige staat van instandhouding



Artikel 3.10 lid 2 Ontheffing voor Nationale soorten

Verwijzing naar artikel 3.8 (uitgezonderd lid 3 en 4):

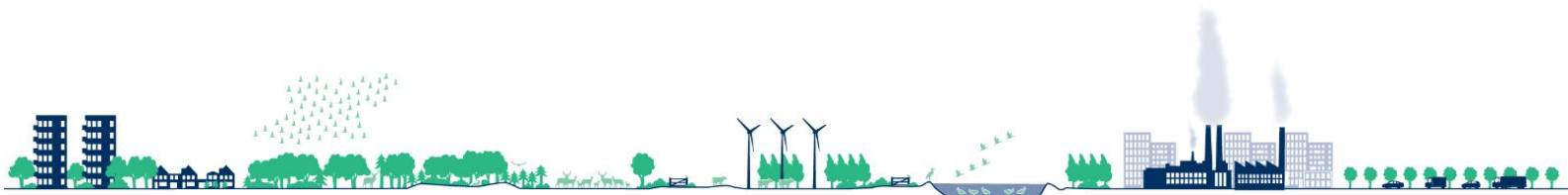
- **Gedeputeerde Staten** kunnen **ontheffing** verlenen van de verboden, mits:
 1. Geen andere bevredigende oplossing
 2. Geen afbreuk aan een gunstige staat van instandhouding
 3. Limitatief genoemde gronden:
 - Habitatrichtlijngronden aangevuld met nationale gronden



Artikel 3.10 lid 2 ontheffing voor Nationale soorten

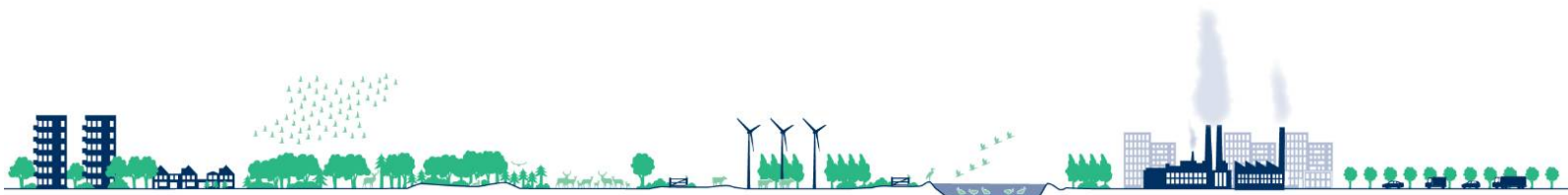
Ontheffingsgronden: Habitatrictlijngronden aangevuld met

- a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
- h) in het algemeen belang.



Van Ffw naar Wnb: varia

- Belang van actieve soortenbescherming via natuurvisie en NNN
- Programma / Programmatische aanpak ook voor soortenbescherming mogelijk
- Wijziging regels jacht, populatiebeheer en schadebestrijding
- Naast Wnb en Bnb ook nieuwe provinciale verordeningen vastgesteld
- Overgangsrecht



Afronding



Annemarie Drahmman

Senior Associate Amsterdam

T +31 20 546 06 04

annemarie.drahmann@stibbe.com

